

เทศน์เช้า วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาฟังธรรมนะ สิ่งที่มีมันสะท้อนใจ คำว่าสะท้อนใจนี้ทำให้เราได้ยังคิด ถ้าเราไม่ได้ยังคิด คิดสิ่งใดเราจะถลำไปอย่างนั้นนะ ฉะนั้น ทำไมต้องฟังธรรม?

ถ้าฟังธรรม เห็นไหม สิ่งที่ได้ยินได้ฟังอยู่แล้วมันตอกย้ำไง ถ้าไม่ตอกย้ำ เวลาเราอยู่กับครูบาอาจารย์นะ เวลาเราออกไปธุระ ออกไปวิเวกกลับมา หรือใครก็แล้วแต่ ถ้ามันหอยเหงานะจะไปหาครูบาอาจารย์ ไปทำไม? ไปซื้อตัง ไปพินฟูไป ไปให้ท่านเอ็ดนั่นแหละ พอท่านเอ็ดขึ้นมามันทำให้เราตื่นตัว

นี่ก็เหมือนกัน สังเกตได้ไหม? ถ้าเรามีพ่อแม่อยู่เราอุ่นใจนะ ถ้ามีพ่อแม่อยู่ ทำสิ่งใดเราก็อุ่นใจ แต่ถ้าไม่มีพ่อแม่ไม่มีแม่แล้วนี่ เราจะต้องเป็นตัวของเราเองแล้วนะ ถ้าเราเป็นตัวของเราเองเจอสิ่งใดขึ้นมาเราต้องปลอบใจเราเอง ไม่มีใครปลอบใจเราแล้วแหละ แต่ถ้าเราเจ็บไข้ได้ป่วยหรือเรามีความทุกข์ใจขึ้นมา เราไปหาพ่อแม่ อย่างไรพ่อแม่ก็ต้องปลอบใจเรา

นี่ก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ก็เหมือนกัน ถ้าเราเคารพท่าน เห็นไหม สิ่งใดมันเป็นที่ฟังนะ หัวใจมันก็อบอุ่น แต่ถ้าไม่มีท่านแล้วนะ เราก็ต้องยืนโดยตัวของเราเอง นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราโตขึ้นมา นี่ถ้าเรามีพ่อแม่ สิ่งทีปลอบใจนั้นก็คือท่านแสดงธรรมนั่นล่ะ แสดงธรรม นี่ฟังธรรมตอกย้ำๆ แล้วมันจะฟังได้ไหม? เวลาในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม

“การฟังธรรมนี้แสนยาก”

การฟังธรรมนี้แสนยากเพราะอะไร? เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากว่าจะตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา นั่นคืออะไร? นั่นคือโลกใจ โลกคือทางวิชาการ โลกคือตรรกะ โลกคือปรัชญาที่โลกคิดกันได้ มันไม่เป็นธรรมตามความจริงขึ้นมาได้หรอก แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เห็นไหม

แล้วเวลาแสดงธรรมนี้แสดงธรรมมาจากไหน? แสดงมาจากพระโอรสขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์เดียวเท่านั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ธรรมจักรแล้ว พระอัญญาโกณฑัญญะนี้ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ นั่นละผู้ที่สืบทอด เห็นไหม ถ้าผู้ที่สืบทอด ครูบาอาจารย์ที่ท่าน เป็นธรรม อย่างเช่น พระสารีบุตรเป็นผู้ที่มีปัญญาเลิศที่สุด รองจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมแล้ว ถ้าใครฟังไม่เข้าใจก็ไปถามพระสารีบุตร พระสารีบุตรท่านจะขยายความนะ เวลาพระสารีบุตรเทศน์ว่า การ คนฟังจากพระสารีบุตร ก็ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกว่า

“พระสารีบุตรพูดอย่างนี้ถูกหรือเปล่า?”

พระพุทธเจ้าบอกว่า “ถ้าเราเทศน์ เราก็เทศน์อย่างนี้”

นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารับรองพระสารีบุตรประจำ บอกว่า

“ถ้าเราแสดงธรรมเราก็แสดงอย่างพระสารีบุตรนั่นแหละ” เห็นไหม

สิ่งจะมีอันเดียว สิ่งจะมีหนึ่งเดียว นี่พระสารีบุตรเป็นผู้ที่มีปัญญาเลิศที่สุด ฉะนั้น สิ่งที เวลาพระสารีบุตรเทศน์ว่า การ ไปแล้ว คนฟังไม่เข้าใจก็ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาคนฟังเทศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เข้าใจก็ไปถามพระสารีบุตร พระสารี บุตรก็ขยายความ

นี่มีอยู่ในพระไตรปิฎกนะ ไปเปิดพระไตรปิฎกดูสิ เวลาเทศน์แต่ละกัณฑ์ พระพุทธเจ้า เทศน์กับใคร? ถ้าพระพุทธเจ้าเทศน์กับพระสารีบุตร นั่นแหละธรรมล้วนๆ เลย ถ้าพระพุทธเจ้า เทศน์กับใคร? มีอยู่อันหนึ่ง เห็นไหม พระสารีบุตรที่ว่าไปเทศน์ฆราวาสมา แล้วไปบอกองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า

“วันนี้ได้ไปเทศน์สอนฆราวาสมา ฆราวาสเขาฟังแล้วเขาได้เป็นพระอนาคามี”

นี่ไงพระพุทธเจ้าบอกว่า “ทำไมเธอเทศน์ตำรามขนาดนั้น? ทำไมเธอไม่เทศน์ให้เขา สิ้นสุดแห่งทุกข์ไป?”

พระอนาคามีนะ คุณนี้ เราจะบอกว่าถ้าเป็นพวกเรา พระอนาคามีนี้มันก็อยู่ สุดขอบฟ้า เราได้โศดาบันเราก็ดีใจตายแล้ว อย่าว่าแต่ได้พระอนาคามีเลย พระโศดาบันก็เป็นสุดยอดของเราอยู่แล้วใช่ไหม? แต่เวลาพระสารีบุตรเทศน์ นี้อยู่ในพระไตรปิฎกนะ พระสารีบุตรไปเทศนาว่าการจนฆราวาสเขาได้เป็นพระอนาคามี นีก็ไปรายงานผลงานไป รายงานผลงานกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่านี่ไปเทศนาว่าการมาจนฆราวาสเป็นพระอนาคามีนะ

พระพุทธเจ้าบอกว่า “เธอทำไมเทศน์คำทรมานขนาดนั้น? เธอทำไมไม่เทศน์ให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ให้พ้นไปล่ะ?” โอ๊ย ถ้าเป็นพวกเราก็ซ็อกเลยนะ เอาผลงานไปเสนอ หางยี่ห้อมาเลย

นี่ไง นีพูดถึงนักปราชญ์กับนักปราชญ์คุยกัน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ นักปราชญ์นะ ผู้รู้จริงกับผู้รู้จริง เห็นไหม สิ่งนี้ถ้าเรามีอยู่ เรามีครูบาอาจารย์อยู่ เรามีพ่อแม่ของเราอยู่ เราก็อบอุ่นของเราอยู่ แต่เราก็ต้องขวนขวายนะ เราต้องพยายามทำของเราขึ้นมา พ่อแม่เราจะพอใจก็ต่อเมื่อลูกของเราขึ้นได้ในสังคม ลูกเราประสบความสำเร็จแค่นี้แหละ ลูกเราอยู่โดยมีความสุข พ่อแม่ก็พอใจแล้ว

นี่ถ้าพ่อแม่พอใจนะ เห็นไหม เวลาทางครู เขาบอกเขาเป็นเรือจ้างส่งลูกศิษย์ขึ้นฝั่ง ครูบาอาจารย์ของเราก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ของเรา นี่พ่อแม่ครูจารย์นะ ทั้งสั่ง ทั้งสอน ทั้งดูแล ทั้งอบรม ทั้งบ่มนิสัย นิสัย เห็นไหม เราขอนิสัย เวลาเราไปนี่พระต้องขอนิสัย ถ้าได้นิสัยมา พระเราจะดีจะเลวนะ ตรงนี้สำคัญมาก สำคัญที่ว่าปฏิบัติเครื่องดำเนิน ถ้าขอนิสัยแล้ว ถ้าได้ขอนิสัย

ถ้าไม่ได้ขอนิสัยนะ เราเคยอยู่กับหลวงปู่ลี นี่เวลาหลวงปู่ลีท่านอยู่ มีพระมาอาศัยท่านเยอะมากเลย แล้วไม่ได้ขอนิสัย พ่อไม่ได้ขอนิสัย หลวงปู่ลีท่านเก็บบริหารท่านมาเลยนะ มาวางไว้แล้วประชุมสงฆ์ แล้วก็เทศน์ไป

“พวกท่านมานี้พวกท่านไม่ขอนิสัย พวกท่านไม่ขอนิสัยผมก็สอนไม่ได้ ผมก็ดูแลไม่ได้ ฉะนั้น พวกท่านอยู่ชะผมจะไป”

เก็บบริหารแบกไปเลย โอ๊ย พระนี่ซ็อกหมด เห็นไหม นีผู้ที่รู้ จิตใจที่เป็นธรรม ถ้าเราเป็นธรรมนะ เราอ่อนน้อมถ่อมตน เราขอนิสัยท่าน การขอนิสัยคือการเปิดโอกาสให้ท่านสั่งสอนเรา ถ้าไม่ขอนิสัย เวลาสั่งสอนไป นี่เวลาพูดเขาบอกอย่างเรานี้คือดิ่ง ไม่เชื่อฟังครูบาอาจารย์ เรา

บอกว่าอาจารย์นี่เราเชื่อฟัง แต่เราไม่เชื่อฟังเอ็งนะ เพราะกูไม่ได้ขอนิสัยเอ็ง เอ็งไม่ต้องมาบอกกู
หรือ กูฟังอาจารย์กู

นี่การขอนิสัยคือการเปิดให้ครูบาอาจารย์สั่งสอน นี่การขอนิสัย เราขอนิสัยแล้ว ถ้าขอนิสัยแล้วจะลงค้อน ลงดาบ จะลงไม้หน้าสาม เราได้รับกันได้เพราะเราขอนิสัย แต่ถ้าเราไม่ได้ขอนิสัยนะท่านจะเอ็ด จะว่าไป มันก็ไม่เต็มไม้เต็มมือ นะนั่น เวลาขอนิสัย นี่พระเราจะดีจะเลว ถ้าขอนิสัย เราได้นิสัยมา

แต่ได้นิสัยมา คุณดูเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการ เห็นไหม พระอรหันต์ ๘๐ องค์เอตทัคคะเลิศคนละทาง คำว่าเลิศคนละทางนี่นิสัยแตกต่างกัน พระโมคคัลลานะเป็นผู้มีฤทธิ์เดช พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นผู้รู้ราตรีนาน พระสารีบุตรเป็นผู้มีปัญญา พระอุบาลีเป็นผู้ทรงวินัย เห็นไหม ถ้าพระมีปัญหาค้นมาจะตั้งกรรมการขึ้นมาตรวจสอบ ก็พระอุบาลีเป็นประธาน

นี่เลิศคนละทาง เลิศคนละทางคือจรตนิสัย เรียกว่าขอนิสัยๆ แล้วจะให้เหมือนกันนะ คำว่าขอนิสัยคือถ้าเรามีรูปแบบ เรามีครูบาอาจารย์เป็นคนชี้ นำเรา มา แต่นิสัยของเรา สันดานของเรา ความเป็นไปของเราที่เราสร้างสมมา มันก็เป็นนิสัยของเรา แต่นิสัยของเรานี้มันเป็นนิสัยของเรา ก็เลสมันครอบงำอยู่ เห็นไหม

เวลาขอนิสัยครูบาอาจารย์ เพราะครูบาอาจารย์เรามั่นใจของเราว่าท่านสะอาดบริสุทธิ์ พอท่านสะอาดบริสุทธิ์ ท่านจะสั่งสอนเรา ท่านเป็นแบบอย่างใช่ไหม? เราก็พยายามปรับของเรา ปรับเพื่ออะไร? ปรับเพื่อจะฆ่ากิเลส ปรับเพื่อจะให้สิ่งที่มันเห็นแย้ง สิ่งที่มันโต้แย้งในใจเรา ให้มันได้มีการบ่มเพาะด้วยมรรคญาณ ด้วยทำลายมัน พอทำลายมันเสร็จแล้ว พอทำลายเสร็จ

พระฉันนะเป็นผู้ที่เอาพระพุทธเจ้าออกบวช แล้วพระฉันนะนี่ถือตัวถือตนมาก เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ที่ไหน จะไปนั่งอยู่หน้ากุฏิ นะ ใครจะเข้าไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องผ่านเขาก่อนๆ นี่ผ่านเขาก่อนไง จนพระนี่เอือมระอากันไปหมดนะ ทีนี้เวลาเข้าไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาท่านจะปรินิพพาน สั่งพระอานนทไว้วว่า

“ถ้าเรานิพพานแล้ว ให้ส่งขันธ์ลงพรหมทัณฑ์พระฉันนะ”

เพราะฉันนะถือตัวถือคน คือคิดมาก ถือว่าพระพุทธเจ้าเป็นของตัวเอง เพราะถือว่าเอาพระพุทธเจ้าออกบวช เห็นไหม เวลาบวชแล้วก็ไปนั่งเฝ้าอยู่หน้ากุฏิ ใครจะเข้าไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องผ่านพระฉันนะก่อน ทีนี้พอหลงพรหมทัณฑ์ พอลงพรหมทัณฑ์เสร็จพระฉันนะเสียใจมาก

สมัยพุทธกาล เรื่องศีลธรรม จริยธรรม สูงส่งมาก ถ้าใครมีสิ่งใดเขาจะมีแบบว่าลงโทษโดยสังคม เขาจะเสียใจมาก พอเสียใจมากก็หนีไป หนีออกจากหมู่คณะไปเพื่อประพฤติปฏิบัติ เพราะว่ามาส่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกบวช เห็นไหม บุญกุศลก็มี ประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกขันธ์

นี่เวลาอยู่ด้วยกันตอนที่ยังทิฐิมานะอยู่ ถือตัวถือคนมากกว่าพระพุทธเจ้าเป็นของเรา เพราะมีเราถึงมีพระพุทธเจ้า ใครจะมาหาพระพุทธเจ้าต้องผ่านเราก่อน นี่ถือตัวตนมาก แต่นี่ถือตัวตนด้วยทิฐิมานะ ฉะนั้น เวลาพระอรหันต์ได้รับคำสั่งจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ลงพรหมทัณฑ์ พอลงพรหมทัณฑ์ ด้วยความเสียใจ เห็นไหม เพราะลงพรหมทัณฑ์ก็ขออำนาจต่อสงฆ์ ถ้าอยู่กรรมแล้วยอมรับความเป็นจริงก็เข้ากับสงฆ์ได้ แต่นี่ด้วยทิฐิมานะก็เข้าไปไป เข้าป่าไปประพฤติปฏิบัติจนถึงที่สุดแห่งทุกขันธ์ พระฉันนะก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน พอเป็นพระอรหันต์นี้กลับมาหาพระอรหันต์ บอกว่าจะมาให้ลงโทษ จะลงทัณฑ์แก่สิ่งที่ตัวเองมีโทษบาปไว้ พระอรหันต์บอกว่าไม่มี จบแล้ว พอเป็นพระอรหันต์นะ พอจิตสิ้นกิเลสไปมันไม่มีสิ่งใดจะต้องแก้ไขอีกแล้ว

นี่ไปป่าปมดๆ เห็นไหม ที่ว่าเป็นป่าปมดๆ มันไม่มีโทษมีภัยกับจิตดวงนั้นอยู่แล้ว ฉะนั้นสิ่งที่ลงพรหมทัณฑ์ไป ขณะลงพรหมทัณฑ์พระฉันนะยังมีทิฐิมานะอยู่ พระฉันนะเข้าไปไปเพื่อปฏิบัติจนถึงที่สุดแห่งทุกขันธ์แล้ว กลับมานี่พรหมทัณฑ์นั้นมันก็หมด มันไม่มีแล้ว ทุกอย่างไม่มีเลย นี่ไม่ต้องทำ เห็นไหม

ฉะนั้น จะบอกว่าเวลาเราขอนิสัยๆ กันอยู่นี้ เราขอนิสัยเพื่อจะมาคัดแปลงแก้ไขนิสัยของเรา แก่กิเลสตัดความทะยานอยากของเรา อยู่ที่ครูบาอาจารย์นั่นแหละเป็นแบบเป็นอย่าง แล้วเราพยายามคัดแปลงเรา คัดแปลงเราไป ถ้าจะเอานิสัยเรา นิสัยเราก็คือด้าน นิสัยเราก็เอาแต่ใจ นิสัยเรา เราว่าเราถูกทั้งนั้นแหละ

อ่านพระไตรปิฎกมาจนหัวหมุนหมดแล้ว พระไตรปิฎกท่องได้ทุกคำเลย สอนได้ทุกอย่าง บอกได้หมดเลย พระพุทธเจ้าบอกอะไรก็บอกได้ พระพุทธเจ้าพูดอะไรก็พูดได้ พูดได้หมดเลย รู้หมดเลยพระพุทธเจ้าพูดอะไร แต่กิเลสเต็มหัว เห็นไหม เพราะอะไร? เพราะไม่มีนิสัย ไม่มีการกระทำ ถ้าได้นิสัยขึ้นมา นี่พอมันตัดแปลงขึ้นมา พอดัดแปลงจบแล้ว คุณิพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระอัญญาโกณฑัญญะ ต่างๆ เอตทัคคะคนละทางๆ

นี่นิสัยเดิม ผู้ที่พ้นกิเลสแล้วตัดนิสัยได้ด้วยมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์เดียวเท่านั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่โดยเลิศที่สุด เลิศทุกอย่าง เพราะสร้างบุญญาธิการมาเป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ขณะที่บ่มเพาะมาขนาดนั้น ทำไมจะไม่เลิศขนาดนั้น สวาก สวากะ เห็นไหม คุณิสวาก สวากะ ในพระไตรปิฎกบอกว่าอย่างน้อยแสนกัปถึงเป็นพระอรหันต์ได้ นี่แสนกัป แต่ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยมันแตกต่างกันเยอะมาก

ฉะนั้น มีที่แก่นิสัยได้อีกเดียว มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์เดียว แม้แต่พระสารีบุตร เห็นไหม เวลาคนปรารถนามากกว่าเป็นอัครสาวกเบื้องขวาต้องเนียบเลย ต้องเหมือนพระพุทธเจ้าหมดเลย ที่นี้เวลาได้รับภิกษิณมัตจะไปบ้านเขา ชาวบ้านเขาก็ โอ๊ย พระสารีบุตรมาวันนี้ต้องชื่นใจมาก พระสารีบุตรมานี้เป็นตัวแทนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นพระสารีบุตรกระโดดข้ามคลอง นี่มันไปตามร่องสวน กระโดดข้ามร่องสวน ใจตกหมดเลย ทำไมภิกษิณมารยาทเป็นอย่างนั้น? สุกทำยจนทนมไม่ไหวนะ ทนมไม่ไหว พอเสร็จงานแล้วนี่มาส่งแล้วไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า

“ทำไมพระสารีบุตรเป็นอย่างนั้น? ทำไมกระโดดข้ามคลอง?”

“เธออย่าว่าอย่างนั้น” พระพุทธเจ้ารับประกัน เห็นไหม

“นี่อัครสาวกเบื้องขวา กิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจมันไม่มี แต่นิสัยของเขาชาติหนึ่งเขาเคยเป็นลิงมา”

สิ่งที่เป็นลิงมา ชาติหนึ่งเคยเป็นลิงมา นี่มันมีฝังในหัวใจมา เป็นอย่างนั้นมา คุณิ คุณพระที่ว่าสันตกาย เห็นไหม สงบเสงี่ยม เรียบร้อยมากเลย จนทุกคนเข้าใจว่าเป็นพระอรหันต์นะ ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ไม่ใช่ เมื่อ ๕๐๐ ชาติเขาเคยเกิดเป็นราชสีห์มา เกิด

เป็นราชสีห์เขาสงบเสงี่ยมมาอย่างนั้นจนเป็นนิสัย ไปไหนสงบเสงี่ยม เรียบร้อยมาก แต่กิเลสเต็มหัวใจ! กิเลสเต็มหัวใจ เห็นใหม่ แต่เรากันแต่รูปแบบภายนอก

ฉะนั้น นิสัย คำว่านิสัย เราบอกถ้าขอนิสัยแล้วนะ พออยู่กับครูบาอาจารย์แล้วนะ เหมือนทองชุบเลย ไปขอนิสัยแล้ว แล้วนิสัยก็จะห่มตัวเราเลยมันก็ไม่ใช่ การขอนิสัย แค่นี้โอกาสว่าท่านสั่งสอนเรา ให้ท่านสับ ท่านโฆก ท่านจะลงไม้หน้าสาม จะลงค้อนได้ทั้งนั้นแหละ เพราะเราเปิดโอกาสแล้ว เราขอนิสัย เราฝากตัวเป็นลูกศิษย์

นี่เป็นการขอนิสัย แต่มันจะได้ผลมาไม่ได้ผลมา อยู่ที่การกระทำของเรา อยู่ที่มรรคญาณของเรา อยู่ที่ปัญญาของเรา เราจะทำของเราได้หรือไม่ได้มันอยู่ที่ปัญญาของเรา ถ้าได้ขึ้นมาครูบาอาจารย์ก็ปลื้มใจนะ เราพูดบ่อย เวลาคนถามว่า เห็นไหม เราพูดถึงหลวงตาเวลาขึ้นไปหาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันว่า “เออ จิตมันไม่ตาย ๕ อตภาพเว้ย”

เราซึ่งใจ เพราะเวลาพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปลื้มใจมาก เพราะว่าเวลาแสดงธรรมไปแล้วมีคนมีดวงตาเห็นธรรม คือสงฆ์องค์แรกเกิดขึ้น นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแบบปลื้มใจ พอปลื้มใจนี้ว่าอัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ คือเราทำผลงานแล้วผลงานเราประสบความสำเร็จ

หลวงตาเวลาท่านขึ้นไปหาหลวงปู่มัน เห็นไหม บอกว่านี่นั่งไปตลอดรุ่ง พิจารณาเวทนา เวทนาหมดเลย จิตมันลงเต็มทีขนาดนั้น นี่เวลาหลวงตาท่านรายงานนะ พอรายงานจบท่านก็ก้มหัวลงฟังเลยว่าหลวงปู่มันจะว่าอย่างไร?

“เออ! จิตคนมันไม่ตาย ๕ อตภาพ”

คือจิตคนมันเวียนตายเวียนเกิด มันไม่มีต้นไม่มีปลายใช่ไหม? แต่นี่มันได้หลักแล้ว มันไม่เกิดไม่ตาย มันไม่เคยตายมากไปกว่านั้นเว้ย นี่คือว่าหลวงปู่มันท่านปลื้มใจมาก ท่านดีใจมาก ท่านดีใจกับหลวงตาใจ แล้วท่านก็บอกว่าไอ้ตาย ๕ อตภาพมันเกี่ยวอะไรกับธรรมะล่ะ? ไม่ใช่มันเป็นคำอุทาน หลวงปู่มันท่านอุทานออกมา ท่านปลื้มใจท่านก็อุทานออกมา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม นี่ท่านก็อุทาน “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ” นี่ท่านปลื้ม คำว่าปลื้มใจ

สุขใจ ระหว่างครูบาอาจารย์กับลูกศิษย์ที่ประสบความสำเร็จ มันดีใจ แล้วมันเกี่ยวอะไรกับพระไตรปิฎกล่ะ? เขาบอกแล้วมันเข้ากับพระไตรปิฎกตรงไหน? มันเข้ากับข้อไหนๆ ไอ้ข้อนั้นมันเป็นทางวิชาการ แต่ไอ้ความสุขใจ ความปลื้มใจ อย่างนั้นมันเป็นผลสำเร็จ เป็นคำอุทาน เป็นความดีใจ ความดีใจเพราะประสบความสำเร็จ

นี่พูดถึงว่าครูบาอาจารย์นะ นี่หัวใจ เห็นไหม ศาสนทายาท สั่งสอนกัน ดูแลกัน เพื่อความมั่นคงของศาสนา ถ้าศาสนามันมั่นคงที่นี้ ทุกอย่างก็มั่นคง มั่นคงที่ไหน? มั่นคงที่หลักการ นี่ตัวบุคคลส่วนตัวบุคคล ระบบ ระบบอบ ถ้ามันคงแล้วทุกอย่างมันจะมั่นคง ถ้ามันคงขึ้นมา นี่เรามีครูมีอาจารย์ เราขอนิสสัยครูบาอาจารย์ แล้วครูบาอาจารย์ท่านมองนะ ท่านเฉยๆ นี่ท่านมีความสุขแล้วล่ะ ไม่ต้องไปออก ไปอ่อน ไปล่อ ไปเลาะ ไม่ต้องหอรอก เราทำความดีนั้นแหละ ท่านเห็นแล้วท่านก็ อืม ท่านก็สุขใจของท่าน

จะบวชพระต้อง ๒๐ ปีขึ้นนะ คนอายุ ๒๐ ปีขึ้นไปจะเป็นเด็กๆ อยู่หรือ? ๒๐ ปีถึงบวชพระได้ แล้วพระบวชแล้วถ้าปฏิบัติขึ้นมา ในหัวใจมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา มันจะล้มลุกคลุกคลาน มันจะเหลวไหลขนาดนั้นเชียวหรือ? ถ้ามันไม่เหลวไหลมันก็ต้องมีหลักการ ถ้าไม่เหลวไหลครูบาอาจารย์ก็ปลื้มใจใช่ไหม? นี่ไงมันคง นี่มันคงที่นี้

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่มันท่านพูดกับพระ เห็นไหม

“นี่ให้มันฝึกมันหัดมัน เวลาไปจะได้มีข้อวัตรติดหัวมันไป”

ข้อวัตรคือวัตรปฏิบัติ คือการขอนิสัย ถ้ามีข้อวัตรติดหัวมันไป มันจะมีหลักมีเกณฑ์ของมัน จะสร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาได้ไง ถ้าเขาสร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาได้ ใครสร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาได้ คนนั้นก็มีความสุข คนนั้นก็เป็นคนดี เห็นไหม

นี่ไงครูบาอาจารย์เวลาสอน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนนี่สอนเพื่ออะไร? รื้อสัตว์ขันธ์ตัวใจ ปลื้มใจเพราะสัตว์ตัวนั้น ใจดวงนั้น ผู้ปฏิบัติมันจะได้ผลของมัน ไม่ได้หวังผลอะไรเลย หวังผลที่ใจดวงนั้นมันได้ของมัน ใจดวงนั้นมีความสุขของมัน ใจดวงนั้นพ้นจากทุกข์ของใจดวงนั้น เอวัง